DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTA NA FUNKCI KOMISAŘE

Olivér VÁRHELYI

Zdraví a dobré životní podmínky zvířat

1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařem a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponesete odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech oblastí politik Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařem a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponesete odpovědnost?

Celou svou kariéru jsem zasvětil upevňování Evropské unie. Pracuji na prohlubování její vnitřní integrace, ale také na rozvoji vztahů se zeměmi v přímém sousedství EU a podpoře kandidátských / potenciálních kandidátských zemí na jejich cestě do EU.

Než jsem v roce 2019 nastoupil do Evropské komise jako komisař pro sousedství a rozšíření, pracoval jsem celý svůj profesní život jako státní zaměstnanec a zasazoval se o rozvoj evropské integrace. Během tohoto období jsem získal hluboký vhled do rozhodovacích procesů EU i různých odvětvových politik EU, včetně zdravotní politiky a pravidel týkajících se dobrých životních podmínek zvířat.

Svou schopnost prosazovat obecný zájem Evropské unie jsem rovněž prokázal jako vedoucí oddělení v Evropské komisi, když byl v rámci druhé posílené spolupráce v EU vytvořen evropský patent s jednotným účinkem. Během tohoto období jsem byl odpovědný za rozvoj a ochranu práv duševního vlastnictví v různých odvětvích, včetně farmaceutického odvětví, za posílení konkurenční výhody EU a zajištění rovných podmínek ve vztahu k našim mezinárodním partnerům.

Kariéra v maďarské veřejné správě (ať už ve funkci vedoucího právní služby při misi EU v Maďarsku, nebo jako zástupce stálého představitele na Stálém zastoupení Maďarska při EU) mi nabídla řadu příležitostí k práci na politicky, ekonomicky a finančně citlivých otázkách týkajících se zdravotnictví a potravinářského odvětví, mimo jiné na obecných farmaceutických právních předpisech a jejich přezkumu v roce 2003, nařízení o zdravotnických prostředcích, směrnici o tabákových výrobcích nebo směrnici o možnosti členských států omezit nebo zakázat pěstování GMO na svém území („směrnice o GMO“).

Když jsem se v roce 2019 stal členem Evropské komise, měl jsem tu čest sloužit EU jako evropský komisař pro sousedství a rozšíření. Během této doby jsem se aktivně podílel na reakci EU na mnoho nepředvídaných výzev, které změnily geopolitickou situaci v Evropě i ve světě. Důležitou součástí mé práce bylo zajistit podporu západnímu Balkánu a sousedství EU v souvislosti s pandemií COVID-19. Za tímto účelem jsme rychle upravili stávající pomoc, abychom zohlednili nejnaléhavější potřeby, jako je dodávka vakcín, terapeutik a ochranného vybavení. Zaměřili jsme se také na rozvoj odolnějších zdravotnických systémů a na sladění příslušných právních předpisů s pravidly EU. V těchto kritických momentech jsme v rámci celého mého portfolia mobilizovali celkem více než 8,1 miliardy EUR.

Například pokud jde o Ukrajinu, Evropská komise poskytla v únoru 2022 grant ve výši 120 milionů EUR jako rozpočtovou podporu na pomoc vládě při posilování civilní krizové připravenosti a řízení na ústřední a místní úrovni. To přispělo k tomu, že bylo nadále možné poskytovat základní služby, včetně lékařské pomoci

nejzranitelnějším občanům. Kromě toho Komise poskytla 12 milionů EUR na podporu souvisejících opatření na pomoc při přípravě a provádění reformy péče o děti a posílení přístupu k dětské péči zohledňující trauma. Rozšířili jsme partnerství s Rozvojovým programem OSN prostřednictvím programu EU4Recovery (35 milionů EUR), který se zaměřuje na poskytování kvalitních veřejných služeb, včetně zdravotní péče v první linii a v sousedních komunitách. Investice do zlepšení ukrajinského systému veřejné zdravotní péče byly začleněny do Nástroje pro Ukrajinu, který bude zajišťovat podporu pro tuto zemi i v nadcházejících letech.

Jsem pevně přesvědčen, že síla EU roste s rostoucí silou jejích sousedů. Od začátku svého mandátu jsem proto jako člen sboru komisařů přijímal opatření na podporu socioekonomického rozvoje zemí spadajících do mého portfolia. V této souvislosti jsme zahájili hospodářské a investiční plány pro západní Balkán, východní sousedství a jižní sousedství. Jsem hrdý na to, že mohu říci, že ze 77 miliard EUR, které mají být uvolněny do roku 2027, bude do konce mého funkčního období uvolněno 54,68 miliardy EUR, a že tedy předběhneme plán a dosáhneme více než 70 % cíle pro rok 2027. To již dobře koresponduje s politickými směry nově zvolené předsedkyně, která chce z Komise v letech 2024–29 učinit Komisi investic. Kromě toho jsme do těchto programů začlenili zdravotní péči jako klíčové odvětví rozvoje ve všech třech zmíněných regionech, čímž se podíl podpory opatření souvisejících se zdravotní péčí zvýšil z 579 milionů EUR v posledních třech letech předchozího víceletého finančního rámce (2018–2020) na více než 696 milionů EUR (2021–2023), což představuje nárůst o 17 %. Financování se týkalo široké škály činností, od podpory přístupu do center primární zdravotní péče přes imunizaci zranitelných skupin obyvatelstva v zemích, jako je Libanon, až po umožnění pružnějšího systému zdravotní péče na západním Balkáně, kde bylo poprvé možné poskytnout podporu EU na infrastrukturu primární a běžné zdravotní péče, jako je nová dětská nemocnice v Bělehradě, která patří ke špičkovým a vysoce kvalitním zařízením na v tomto regionu. Řešili jsme také vícerozměrnou chudobu ve znevýhodněných venkovských oblastech Egypta tím, že jsme zlepšili výrobní kapacitu a přístup k léčivým přípravkům, včetně vakcín, a dalším zdravotnickým technologiím. Podporovali jsme také kvalitu zdravotní péče a přístup ke zdravotní péči pro uprchlíky v Turecku a zajistili jsme zdravotnickou a vzdělávací infrastrukturu bezprostředně po zemětřesení.

Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise?

Plně podporuji vizi nově zvolené předsedkyně, jak je formulována v politických směrech: vizi silnější Evropy, která zajišťuje udržitelnou prosperitu a konkurenceschopnost, chrání obyvatele a kvalitu našeho života, brání demokracii a zajišťuje sociální spravedlnost.

Pokud budu potvrzen ve funkci evropského komisaře pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat, udělám vše pro dokončení evropské zdravotní unie, posílení odolnosti, bezpečnosti, kvality a udržitelnosti zdravotnických systémů s cílem chránit naše občany před zdravotními hrozbami a podporovat prevenci a zdravý životní styl.

Vazba mezi lidmi, zvířaty, rostlinami a životním prostředím je součástí přístupu „jedno zdraví“.

Zaměřím se na to, aby se EU stala centrem inovací, které svým občanům poskytuje inovativní a cenově dostupné léčivé přípravky a léčebné postupy a zachovává vysoké standardy bezpečnosti potravin a dobrých životních podmínek zvířat. Zajistím, aby politické směry nově zvolené předsedkyně byly řádně prováděny ve všech oblastech pravomoci, které mi byly přiděleny.

Nedávné ransomwarové útoky na nemocnice a systémy zdravotní péče jsou nepřijatelné. Budu spolupracovat se zúčastněnými stranami v oblasti digitálního zdravotnictví na určení prostředků pro odhalování kybernetických bezpečnostních hrozeb, jejich prevenci a reakci na ně. Během prvních 100 dnů mandátu připravíme ve spolupráci s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii Evropský plán pro kybernetickou bezpečnost nemocnic a poskytovatelů zdravotní péče.

Jsem si jasně vědom, že musíme posílit naši konkurenceschopnost a vycházet při tom z potenciálu našeho jedinečného socioekonomického modelu. Musíme se zaměřit na strategicky důležitá odvětví, v nichž může Evropa získat konkurenční výhodu, jako jsou biotechnologie (kde pracujeme na novém evropském aktu o biotechnologiích) a zdravotní data (včetně zavedení evropského prostoru pro zdravotní data). Budu pokračovat v dokončování farmaceutické reformy tím, že podpořím oba zákonodárné orgány v dosahování správné rovnováhy mezi tolik potřebnou podporou inovací a přístupností, disponibilitou a cenovou dostupností léčivých přípravků, jež naši občané očekávají. Zintenzivním provádění stávajícího rámce týkajícího se zdravotnických prostředků a posoudím potřebu případných legislativních změn.

Pomocí aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích budu řešit endemická rizika nedostatku kriticky důležitých léčivých přípravků a zdravotnických prostředků a snižovat závislost některých zemí. Na základě zkušeností s

pandemií COVID-19 budu dále posilovat naši strukturu zdravotní bezpečnosti a zajistím, aby Evropa byla vybavena a připravena reagovat na budoucí zdravotní hrozby.

Jak mě pověřila nově zvolená předsedkyně von der Leyenová ve svém pověřovacím dopise, zintenzivním naši práci v oblasti preventivní zdravotní péče, abychom zajistili komplexní přístup k podpoře zdraví a prevenci nemocí v průběhu celého života. Investice do účinné prevence mohou poskytnout vhodné nástroje k řešení těchto problémů, snížit zátěž spojenou s nepřenosnými nemocemi, podpořit zdravou dlouhověkost a snížit zátěž systémů zdravotní péče.

V rámci zdravotní prevence a jak oznámila nově zvolená předsedkyně, navrhnu po dokončení probíhajícího hodnocení revizi směrnice o tabákových výrobcích. V centru pozornosti této revize by mělo být používání nově se objevujících tabákových výrobků.

Na programu Komise je také duševní zdraví, přičemž v roce 2023 bylo předloženo 20 stěžejních iniciativ. Tyto iniciativy budu nadále provádět ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami. Zvláštní pozornost budu věnovat duševnímu zdraví dětí a mládeže. Budu spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii a s dalšími členy sboru komisařů na šetření dopadu sociálních médií na duševní pohodu dětí a mladých lidí.

Budu se snažit řešit obrovská rizika spojená s antimikrobiální rezistencí a navážu na naši spolupráci s členskými státy a budu ji dále rozvíjet, abychom dosáhli cílů pro rok 2030 prostřednictvím přístupu „jedno zdraví“.

Naše normy v oblasti bezpečnosti potravin a dobrých životních podmínek zvířat jsou nejpřísnější na světě; budu postupně pokračovat v modernizaci našich právních předpisů na základě nejnovějších vědeckých poznatků, přičemž budu usilovat o vyváženost mezi udržitelností, etickou a ekonomickou realitou a ochranou konkurenceschopnosti zemědělců a očekáváními občanů. Budu spolupracovat s členskými státy na zajištění rovných podmínek na vnitřním trhu i na mezinárodní úrovni v souladu s obchodními pravidly.

V neposlední řadě zajistím, aby moje politiky nikoho neopomíjely a vytvořily podmínky pro skutečně inkluzivní systémy v oblasti zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, které budou spravedlivé a budou reagovat na potřeby člověka a zvířat.

Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech oblastí politik Vašeho portfolia?

Rovnost žen a mužů je skutečně základní hodnotou EU zakotvenou ve Smlouvách. V průběhu svého současného funkčního období jsem se v souladu se strategií pro rovnost žen a mužů a Akčním plánem EU pro rovnost žen a mužů III důrazně zasazoval o posílení rovnosti žen a mužů a o posílení postavení žen a dívek v sousedních regionech a v regionech zemí v procesu rozšíření. Cílem bylo zejména to, aby veškerá finanční pomoc v rámci mého portfolia – ve všech odvětvích – zahrnovala genderové hledisko a podporovala rovnost žen a mužů.

Rád bych využil této příležitosti k tomu, abych pod vedením první předsedkyně Evropské komise dále prosazoval začleňování genderového hlediska a hlediska rovnosti žen a mužů do oblasti zdraví a dobrých životních podmínek zvířat.

Kromě toho jsem rovněž vynaložil značné úsilí a dosáhl hmatatelných výsledků při posilování rovnosti žen a mužů v rámci Evropské komise, mimo jiné také v útvarech, za něž odpovídám, jak jsem se zavázal ve své předchozí písemné odpovědi Evropskému parlamentu v roce 2019: k 1. prosinci 2019 byl podíl žen na vyšších vedoucích pozicích v Generálním ředitelství pro politiku sousedství a jednání o rozšíření (GŘ NEAR) 33 % a mezi středními vedoucími pracovníky 39 %, tedy v obou případech pod průměrem Evropské komise. Do roku 2024 se situace výrazně zlepšila, přičemž procento žen ve vedoucích pozicích vzrostlo na 56 % a mezi středními vedoucími pracovníky na 54 %, což jsou v Evropské komisi nadprůměrné hodnoty.

Na základě těchto zkušeností mám v úmyslu rovnost žen a mužů nadále prosazovat i v budoucnu, a to v souladu s politickými směry pro Evropskou komisi na období 2024–2029.

Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

V posledních pěti letech jsem zajistil, aby se podpora mladých lidí v jejich projektech stala průřezovým prvkem našich vztahů s partnerskými zeměmi i pomoci, kterou jim poskytujeme.

Během Evropského roku mládeže 2022 jsme se podíleli na rozvoji a provádění vůbec prvního politického rámce pro strategické partnerství s mladými lidmi na celém světě, nazvaného Akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti Evropské unie na období 2022–2027. V této souvislosti jsme posílili program „Mladé středomořské hlasy“ na podporu spolupráce mezi mladými lidmi na obou březích Středozemního moře v oblasti veřejných záležitostí a místních a regionálních transformačních iniciativ; program Erasmus+, který podporuje budování kapacit v oblasti mládeže na západním Balkáně a v jižním Středomoří; program EU4Youth, který podporuje zapojení a vedoucí postavení mládeže při tvorbě politik ve Východním partnerství, zejména na Ukrajině, a síť mladých evropských ambasadorů v zemích západního Balkánu a Východního partnerství a vyslanců dobré vůle v jižním sousedství.

Pokud jde o zdraví, duševní zdraví a pohodu mladých lidí, dohodli jsme se na posílení systémů zdravotní péče (řešení nerovností a pokrok směrem ke všeobecné zdravotní péči) a na podpoře komplexních, bezpečných a inkluzivních zdravotnických služeb vstřícných k dětem a mládeži, včetně služeb v oblasti duševního zdraví a digitálních zdravotnických služeb v našich partnerských zemích. Kromě mnoha regionálních akcí jsme také pozvali do Bruselu více než 150 studentů z těchto tří regionů na oslavu Evropského roku mládeže.

Během mého mandátu v letech 2021–2023 bylo na opatření související s mládeží přiděleno více než 966 milionů EUR, což je o více než 60 % vyšší částka než v předchozích třech letech (na období 2018–2020 to bylo 594 milionů EUR). Mezi tato opatření patří například zlepšení vzdělávací infrastruktury v Černé Hoře, posílení postavení kosovské mládeže díky programu „učení se prostřednictvím zkušeností“, zvýšení kvality vzdělávání zranitelných dětí a mládeže v Jordánsku a Libanonu nebo podpora zelených a digitálně vybavených škol v Tunisku, podpora podnikání mladých lidí prostřednictvím programu Erasmus pro mladé podnikatele nebo mechanismu EU4Youth pro zaměstnanost a podnikání. Podpořili jsme také programy na podporu zaměstnanosti mladých lidí v Bosně a Hercegovině a prostřednictvím programu „EU4Schools“ jsme zřídili již 57 vzdělávacích zařízení a zlepšili podmínky vzdělávání pro přibližně 25 000 studentů, dětí a učitelů v Albánii po ničivém zemětřesení v roce 2019. Podporujeme rekonstrukci škol a obnovu školní docházky na celé Ukrajině (100 milionů EUR).

Kromě toho považuji za mimořádně důležité seznamovat se s názory mladých lidí a k těmto názorům přihlížet, a to nejen v EU, ale i v partnerských zemích při tvorbě našich politik. Co si myslí mladí, mě vždy zajímalo. Během funkčního období jsem měl příležitost setkat se s mnoha skupinami mladých lidí a studentů z regionů sousedství a procesu rozšíření EU, ať už při svých návštěvách laboratoří mládeže, zařízení IT infrastruktury, škol, nemocnic atd. nebo při jejich návštěvách v Berlaymontu.

Pokud bude má nominace na komisaře potvrzena, zachovám si jako komisař pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat stejný přístup, neboť rozhodnutí, která přijímáme, musí mít dlouhodobý dopad a musí být zaměřená na budoucnost. Pro začátek uspořádám v souladu se svým pověřovacím dopisem během prvních 100 dnů první každoroční dialog o politice s mladými lidmi. Jak je uvedeno i v mém pověřovacím dopise, zaměřím se na to, jaký mají na lidi dopad sociální média a to, že tráví příliš mnoho času u obrazovky, se zvláštním zřetelem na mladé lidi, jejich duševní zdraví a pohodu. Považuji za nesmírně důležité zaměřit se na preventivní část zdravotní politiky pro mladé lidi jako na dlouhodobou investici do jejich budoucnosti.

Jak můžete Evropskému parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Mojí povinností bude i nadále dodržovat nejvyšší etické normy a povinnosti stanovené v čl. 17 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a v článcích 245 a 339 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a kodexu chování členů Evropské komise.

Mé prohlášení o zájmech je úplné a přístupné veřejnosti a v případě změn jej budu aktualizovat. Vyvaruji se také všech situací, které by mohly zpochybnit moji nestrannost a nezávislost a budu informovat předsedkyni Komise o jakékoli situaci, která by mohla představovat střet zájmů.

Budu dodržovat povinnosti transparentnosti v záležitostech týkajících se tvorby a provádění politik EU, jak je stanoveno v kodexu chování, pokud jde o setkávání pouze s profesními organizacemi / zástupci zájmových skupin nebo osobami samostatně výdělečně činnými, které jsou zapsány v rejstříku transparentnosti.

Stejně jako v uplynulých pěti letech budu i nadále zveřejňovat informace o svých cestovních výdajích a podrobně popisovat jejich účel a cíl prostřednictvím fotografií/videí a vystoupení v médiích / sociálních médiích.

V zájmu podpory přímé transparentnosti a kontroly ze strany veřejnosti budou všechna má zasedání i nadále řádně zveřejňována na oficiálních stránkách Evropské komise. Na mé oficiální domovské stránce budou nadále zveřejňovány všechny mé veřejné projevy a prohlášení v den jejich prezentace.

Budu dodržovat nejvyšší etická pravidla. Patří sem přijímání darů, projevů pohostinnosti, vyznamenání, cen a ocenění. Zahrnuje to vnější činnosti během funkčního období i činnosti po skončení funkčního období. Finanční a jiné zdroje Komise budu využívat s maximální opatrností.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete přislíbit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přísliby můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Úloha a spolupráce s Evropským parlamentem a jeho výbory

Spolupráce s Evropským parlamentem pro mě budě stejně jako v uplynulých pěti letech i nadále nesmírně důležitá. Evropskou komisi jsem zastupoval na celkem 43 plenárních zasedáních. Jako komisař pro sousedství a rozšíření jsem se zúčastnil 31 schůzí pořádaných na úrovni výborů. Jednalo se například o formální dialogy v rámci finančních nástrojů v mém portfoliu (sedm v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a šest v rámci nástroje předvstupní pomoci). V této souvislosti jsem rovněž považoval za důležité předložit Parlamentu neprodleně všechny klíčové návrhy a zprávy (např. čtyřleté balíčky týkající se rozšíření), a to již v den jejich přijetí v příslušném výboru (Výbor pro zahraniční věci). Spolupracoval jsem s Parlamentem a jeho příslušnými výbory ve všech fázích procesu tvorby politik a politického dialogu.

Do budoucna hodlám s poslanci Evropského parlamentu navázat velmi úzké pracovní vztahy založené na vzájemné důvěře a konstruktivním dialogu v oblasti zdraví a dobrých životních podmínek zvířat. Jsem přesvědčen, že to má zásadní význam pro zajištění důvěry občanů a dohledu nad našimi politikami a orgány a pro boj proti dezinformacím.

Účinná interinstitucionální spolupráce má stěžejní význam pro fungování institucionálního systému EU a pro účinnost a legitimitu rozhodovacího systému EU. Opírá se o určité hlavní zásady, které se zavazuji plně dodržovat, a zasadím se, aby se stejným přístupem řídily i útvary, za něž odpovídám. Tyto zásady zahrnují otevřenost, vzájemnou důvěru, účinnost a pravidelnou výměnu informací. Politické směry nově zvolené předsedkyně von der Leyenové tyto zásady plně odrážejí a zdůrazňují záměr upevnit zvláštní vztahy mezi Evropským parlamentem a Komisí. Budu-li ve funkci komisaře potvrzen, budu usilovat o dosažení tohoto cíle a při tom budu plně respektovat ustanovení rámcové dohody z roku 2010 a interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016.

V souladu s politickými směry budu plně k dispozici pro účast na zasedáních v Evropském parlamentu, jako jsou plenární rozpravy, schůze výborů, diskuse v rámci trialogu i dvoustranná setkání s poslanci Evropského parlamentu. Zajistím, aby byl Evropský parlament informován o všech významných událostech, které spadají do mé gesce, a jsem si plně vědom významu rovného zacházení s Parlamentem a Radou, pokud jde o přístup na zasedání a poskytování příspěvků nebo jiných informací.

Transparentnost

Nově zvolená předsedkyně von der Leyenová ve svých politických směrech zdůraznila, že aby občané Unii opět důvěřovali, měly by být naše orgány otevřené a měly by jít příkladem v oblasti transparentnosti. To vyžaduje, aby občané byli obeznámeni s postoji obhajovanými v legislativním procesu, včetně postojů Komise. Větší interinstitucionální spolupráce na základě podpory legitimity a odpovědnosti posílí účinnost a řádnou správu EU.

Jsem proto plně odhodlán zajistit provedení dalekosáhlých ustanovení o transparentnosti a toku informací z Rámcové dohody o vztazích mezi Evropským parlamentem a Komisí a interinstitucionální dohody o transparentnosti a zdokonalení tvorby právních předpisů. Zejména zajistím, aby byla tato ustanovení dodržována v mých strukturovaných dialozích a při dalších stycích s parlamentními výbory.

Budu rovněž aktivně přispívat k úsilí Komise informovat občany o její úloze v institucionálním uspořádání EU. V souladu se zásadami zdokonalení tvorby právních předpisů budou navíc politické návrhy, za něž ponesu odpovědnost, založeny na řádných konzultacích s odborníky a veřejností.

Zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty

Nově zvolená předsedkyně von der Leyenová vyslovila jasný závazek posílit úlohu Parlamentu při iniciování a utváření právních předpisů. Podle stávajících ustanovení Smlouvy zdůraznila, že její Komise naváže na parlamentní usnesení přijatá většinou poslanců předložením legislativního aktu a bude přitom plně dodržovat zásady proporcionality, subsidiarity a zdokonalení tvorby právních předpisů.

S tímto cílem plně souhlasím a zajistím, aby Komise odpovídajícím způsobem jednala v oblastech spadajících do mé pravomoci. V rámci závazku k prohloubení partnerství s Evropským parlamentem budu s Parlamentem spolupracovat ve všech fázích projednávání usnesení podle článku 225 SFEU. Jsem pevně přesvědčen, že to zlepší dialog, posílí důvěru a vědomí sdíleného úsilí o společný cíl.

Rovněž zajistím, aby byly otázky poslanců Evropského parlamentu určené Komisi a spadající do mé pravomoci zodpovídány rychle a přesně. Před plenární zasedání Evropského parlamentu a jeho výbory předstoupím vždy, když budu požádán, abych zodpověděl otázky či poskytl konkrétní reakci.

Poskytování informací a dokumentů

Jsem si plně vědom skutečnosti, že má-li se prohloubit partnerství mezi Evropským parlamentem a Komisí, je poskytování informací a dokumentů je základním předpokladem. Jsem proto odhodlán zajistit plné provádění příslušných ustanovení rámcové dohody mezi oběma orgány, jakož i interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů. Lisabonská smlouva stanoví rovnost Parlamentu a Rady jakožto spolunormotvůrců a já zajistím, aby toto pravidlo bylo respektováno z hlediska toho, jak jsou sdíleny informace v oblastech spadajících do mé pravomoci.

Otázky Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

3. Co uděláte pro to, abyste posílil odolnost systémů zdravotní péče, zajistil přístup k péči a léčivým přípravkům v EU a jejich cenovou dostupnost a podpořil výzkum a konkurenceschopnost EU ve farmaceutickém odvětví? Navzdory vynaloženému úsilí je EU i nadále rozdělena, pokud jde o přístup ke zdravotní péči a dostupnost léčivých přípravků, což má dopad jak na kvalitu života pacientů v EU, tak na jejich šanci se z nemoci vyléčit. Jak budete jako komisař pro zdraví, a to i ve spolupráci s členskými státy EU, snižovat tyto nerovnosti v oblasti zdraví, bojovat proti nedostatku léčivých přípravků a řešit nedostatek zdravotnických pracovníků? Jak chcete zajistit, aby všichni Evropané dostávali tu nejlepší léčbu bez ohledu na to, kde v Unii žijí? Domníváte se, že řešením by byla revize směrnice o přeshraniční péči? Co můžete v této souvislosti již nyní říci k aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích? Jak tento akt posílí schopnost reagovat na zdravotní krize? Jak sníží závislost na dovozu kriticky důležitých léčivých přípravků a složek ze třetích zemí? Jakým způsobem řeší kritické potřeby v oblasti zdravotní péče a jak má zároveň zlepšit přístup a cenovou dostupnost? Jak zajistíte, aby EU podporovala výzkum a vývoj nových léčivých přípravků nebo léčebných postupů, zejména v případě vzácných onemocnění, a zvýšila svou konkurenceschopnost, inovace a strategickou autonomii při současném zajištění přístupu pro pacienty? Jak vnímáte spojitost s evropským aktem o biotechnologiích? Jak v této souvislosti chápete úlohu programu EU pro zdraví (EU4Health), zejména s ohledem na nedávno navržené rozpočtové škrty?

V posledních letech byla odolnost systémů zdravotní péče v EU vystavena rostoucí řadě výzev. Ukázalo se, že systémy zdravotní péče musí posílit svou schopnost předvídat otřesy a strukturální změny a přizpůsobit se jim. Díky snížení zranitelnosti systémů zdravotní péče bude i nadále možné poskytovat vysoce kvalitní zdravotní péči občanům EU; členské státy tak budou schopny zajistit udržitelnost systémů zdravotní péče a zároveň dosáhnout lepších výsledků v oblasti zdraví. Zdravotní politika rovněž rozvinula mnohem silnější evropský rozměr. Cennými zdroji pro podporu těchto snah jsou evropský semestr a doporučení pro jednotlivé země, jakož i činnost OECD a Evropského střediska pro sledování zdravotnických systémů a politik týkajících se stavu zdraví v EU. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, hodlám pokračovat v této práci na posílení systémů zdravotní péče v mezích pravomocí EU.

Vzhledem k závislosti našich systémů zdravotní péče na digitálních technologiích je jedním z klíčových aspektů odolnosti jejich kybernetická bezpečnost: pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, bude jedním z mých prvních kroků realizace akčního plánu pro kybernetickou bezpečnost nemocnic a poskytovatelů zdravotní péče stanovený

v politických směrech, a to v úzké spolupráci s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii.

Zásadní význam pro dobře fungující systémy zdravotní péče má přístup k účinným, vysoce kvalitním a bezpečným léčivým přípravkům. Potřebujeme regulační rámec, který bude vhodný pro rychlé tempo technologických změn ve zdravotnictví. To je cílem revize farmaceutických právních předpisů EU, která byla navržena v dubnu 2023. Zavedl by se tak moderní zjednodušený a podpůrný regulační rámec, díky němuž by bylo pro společnosti atraktivnější investovat do výzkumu a vývoje inovativních léčivých přípravků v EU, včetně zvláštních pobídek pro léčivé přípravky pro vzácná onemocnění. Domnívám se, že tato reforma je základním kamenem budoucnosti, a pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, učiním vše, co je v mých silách, abych spolunormotvůrce při dokončení této reformy podpořil.

Jak zdůraznil sám Evropský parlament, inovativní léčivé přípravky registrované v EU se stále nedostávají k pacientům dostatečně rychle a ve všech členských státech nejsou stejně dosažitelné. Pacienti v některých západních a větších členských státech mají přístup k 90 % nově schválených léčivých přípravků, zatímco v některých jihoevropských a středoevropských členských státech a menších členských státech to může být méně než 20 %. Navrhovaná reforma podporuje rychlejší přístup pacientů ve všech členských státech a dřívější vstup generických a biologicky podobných léčivých přípravků na trh. Kromě podpory přístupu k léčivým přípravkům a samozřejmě v závislosti na výsledku jednání o farmaceutické reformě bych se rovněž rád zabýval dalšími nelegislativními opatřeními, která by mohla tuto reformu doplnit. Nadále bych podporoval dobrovolnou spolupráci mezi příslušnými orgány v oblasti nákladové efektivnosti a cenové dostupnosti léčivých přípravků.

Zvláštní problém představuje nedostatek pracovníků ve zdravotnictví, který lze zaznamenat ve všech členských státech a postihuje mnoho oblastí tohoto povolání. Nerovnoměrné rozložení zdravotnických pracovníků je problémem v nejméně polovině členských států, což vede ke vzniku tzv. „lékařských pouští“. Tento problém se bude s ohledem na očekávaný nárůst poptávky po zdravotní péči jen prohlubovat. Pokud bude má nominace na komisaře potvrzena, budu rovněž podporovat práci budoucí výkonné místopředsedkyně odpovědné za portfolio „Lidé, dovednosti a připravenost“ a budu pomáhat při vytváření soudržného rámce pro řešení problémů pracovníků v oblasti dlouhodobé péče.

Dlouhodobým problémem v EU je také nedostatek léčivých přípravků, který má vážný dopad na kvalitu života pacientů v celé Evropě. V souladu s usnesením Evropského parlamentu rozšířila Komise mandát agentury EMA na koordinované a kooperativní řízení kritických nedostatků na úrovni EU v dobách krize. V rámci farmaceutické reformy jsou rovněž zavedena přísná regulační opatření, jejichž cílem je předcházet nedostatku a zmírnit jej a posílit dodavatelské řetězce. Jsou zavedena další nelegislativní opatření, přičemž nová Aliance pro kriticky důležité léčivé přípravky je cenným fórem pro zkoumání pokroku.

Pokud budu ve funkci potvrzen, budu usilovat o doplnění opatření navržených v rámci farmaceutické reformy návrhem aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích. Tento akt by nabídl koordinovaný přístup k řešení závažného nedostatku kriticky důležitých léčivých přípravků. Jeho cílem by bylo posílit odolnost a diverzifikaci našich dodavatelských řetězců a snížit závislost na zemích mimo EU, pokud jde o kriticky důležité léčivé přípravky a jejich složky, a zároveň pomoci zachovat cenovou dostupnost léčivých přípravků. Zajistil bych, aby posouzení dopadů provedené Komisí zkoumalo všechny možné možnosti politiky. Mezi možnosti, o nichž lze uvažovat, patří opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek, která pomohou zvýšit předvídatelnost poptávky, opatření na zachování a posílení evropské výrobní kapacity a rozvoj strategických partnerství pro diverzifikaci dodavatelských řetězců.

Abychom zlepšili naši globální konkurenceschopnost, měli bychom více usilovat o to, aby inovace zůstaly jádrem našeho hospodářství, a to nejen jako hnací síla nových průlomových lékařských objevů, ale také pro získávání talentů a investic z celého světa do zdravotnictví EU. Biotechnologie, umělá inteligence a údaje z evropského prostoru pro zdravotní data (EHDS) mají pro dlouhodobou konkurenceschopnost EU strategický význam. Kromě toho, že pacientům umožní sdílet své údaje o zdravotním stavu s poskytovateli zdravotní péče a vyhnout se zbytečným testům, mohou pomoci při vývoji nových terapií, výrobních procesů a inovativních produktů, a to i v případě vzácných onemocnění, tím, že bezpečně zpřístupní zdravotní data pro výzkum.

Bude-li má nominace na komisaře potvrzena, bude jednou z mých hlavních priorit předložit akt o biotechnologiích, aby se EU v tomto oboru stala světovým lídrem a aby se biotechnologiím dostávalo potřebné podpory. Akt, který je součástí širší strategie pro evropské vědy o živé přírodě, má za cíl zjednodušit právní prostředí EU a více podporovat inovace, oslovit inovátory a investory k provádění výzkumu a usnadnit uvádění biotechnologií z laboratoře do továrny a na trh v souladu s prací stanovenou v politických směrech na podporu začínajících a rychle

se rozvíjejících podniků. Zároveň musíme posílit výzkum a vývoj a biotechnologické dovednosti našich vědců, podnikatelů a pracovníků.

Směrnice o přeshraniční zdravotní péči je velkým úspěchem pro přístup občanů EU k lékařské péči. Jeho provádění však vyžaduje neustálou pozornost. Hodnocení z roku 2022 potvrdilo, že směrnice má pro občany EU přidanou hodnotu, i když je rovněž pravda, že většina přeshraniční zdravotní péče je stále ve skutečnosti řízena prostřednictvím koordinace sociálního zabezpečení. Jedním z důležitých úspěchů směrnice je to, že některé z jejích klíčových prvků (např. evropské referenční sítě elektronického zdravotnictví pro vzácná onemocnění a hodnocení zdravotnických technologií) vyústily ve specializované iniciativy a právní předpisy. Příští hodnocení bude provedeno v roce 2027 a bude potřeba, abychom pečlivě prozkoumali provádění v praxi a to, zda existuje prostor pro zlepšení.

Program „EU pro zdraví“ významně přispěl k iniciativám v oblasti zdraví v EU za velmi náročných okolností. Budu úzce spolupracovat s členskými státy na využití programu na podporu spravedlivějšího přístupu ke zdravotní péči a jejích výsledků v celé Unii. Budu-li ve funkci komisaře potvrzen, budu i nadále těžit z partnerství a inovativních řešení pro financování, aby bylo možné dále udržet zdokonalování systémů zdravotní péče, výzkumných kapacit a digitálního zdravotnictví. Pokud jde o veřejné financování a investice, bude v současnosti hlavní prioritou zajistit využití zdrojů dostupných prostřednictvím nástroje NextGenerationEU a stávajícího rozpočtu. Do budoucna je příští víceletý finanční rámec příležitostí k tomu, aby naše výdaje byly cílenější, jednodušší a účinnější.

Politikami v oblasti zdraví a cílenými investicemi musíme i nadále zlepšovat prevenci a zvyšovat odolnost a konkurenceschopnost. Evropa potřebuje silné, konkurenceschopné a inovativní farmaceutické odvětví a musí co nejlépe využít biotechnologické revoluce. Politické směry jasně ukázaly, že musíme investovat do inovací a technologií, které budou utvářet naše hospodářství a budou hnací silou naší transformace: to musí být naší prioritou.

4. Jaké jsou Vaše konkrétní plány boje proti antimikrobiální rezistenci na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni v souladu s přístupem „jedno zdraví“, pokud jde o životní prostředí, lidské zdraví a zdraví zvířat? Konkrétně jaká další opatření plánujete nad rámec těch, která již byla navržena v rámci revize farmaceutických právních předpisů, a to jak v humánní, tak ve veterinární oblasti? Jak chcete zajistit přístup k antimikrobiálním látkám a diagnostickým nástrojům a zároveň zajistit uvážlivé používání antimikrobik a dohled nad nimi a jak plánujete řešit jejich nedostatek? Hodláte předložit aktualizaci seznamu antibiotik vyhrazených pro humánní použití? Vzhledem k tomu, že výzkum a inovace jsou klíčovou součástí boje proti antimikrobiální rezistenci, jakým způsobem hodláte podpořit veřejný i soukromý výzkum a inovace v této oblasti? Plánujete zvážit možnosti nevyužitých lékařských protiopatření, jako jsou bakteriofágy?

Antimikrobiální rezistence (AMR) představuje závažnou celosvětovou zdravotní hrozbu. Nemůžeme ignorovat odhady OSN, že bez přísných opatření by do roku 2050 mohlo každoročně umírat 10 milionů lidí na celosvětové úrovni a 390 000 lidí jen v Evropě. Zároveň nelze opominout ekonomické náklady, které v důsledku zvýšených výdajů na zdravotní péči a ztráty produktivity činí pro Evropu odhadem 11,7 miliardy EUR ročně.

Je proto zásadní posílit opatření pro boj proti antimikrobiální rezistenci. Loňské doporučení Rady o posílení opatření EU pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ bylo důležitým milníkem, zejména pokud jde o konkrétní, měřitelné doporučené cíle, jichž má být dosaženo do roku 2030. Obsahuje doporučení týkající se dozoru, prevence a kontroly infekcí, dohledu nad antimikrobiálními látkami, obezřetného používání těchto látek a zvyšování informovanosti. Komise podporuje opatření členských států v této oblasti.

Důležitým tématem v rámci úkolu zavádět opatření v této oblasti by mohlo být sledování vývoje, a to každoročně monitorováním pokroku při dosahování vytčených cílů. V roce 2027 rozhodne Komise o dalších krocích na základě zprávy o provádění doporučení Rady, která je naplánována na tentýž rok.

Máme rovněž v úmyslu vypracovat nové pokyny pro prevenci a kontrolu infekcí s cílem podpořit intervence v členských státech, zejména v případě nemocnic, které nesou největší část zátěže plynoucí z antimikrobiální rezistence. V této oblasti může mít významný přínos Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí.

Pokud jde o veterinární léčivé přípravky, členské státy každoročně vykazují údaje o prodeji a používání antimikrobiálních látek. Z uvedených údajů vyplývá, že více než poloviny očekávaného snížení prodeje antimikrobiálních látek pro zvířata stanoveného v naší strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ již bylo dosaženo.

Jakmile budou trendy v prodeji a používání v průběhu času patrné, budeme schopni posoudit potřebu dalších cílených opatření.

Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, zaměřím se i v této oblasti na uplatňování a prosazování povinností souvisejících s antimikrobiální rezistencí a veterinární medicínou (včetně povinností vyplývajících z nařízení o veterinárních léčivých přípravcích a nařízení o medikovaných krmivech) ve všech členských státech, a to i prostřednictvím auditů. To platí i pro země mimo EU, které chtějí vyvážet zvířata a živočišné produkty do Unie a jsou povinny dodržovat naše pravidla nepoužívat antimikrobiální látky na podporu růstu nebo antimikrobiální látky vyhrazené v EU k léčbě infekcí u lidí. Je třeba urychleně reagovat na nové informace relevantní pro případnou revizi seznamu antimikrobik vyhrazených pro člověka, jak je uvedeno v nařízení o veterinárních léčivých přípravcích.

Všichni souhlasíme s tím, že vývoj nových antimikrobik je naléhavý. Omezení používání antimikrobiálních látek má však dopad na objem prodeje, a tudíž i na návratnost investic pro držitele rozhodnutí o registraci. To je hlavním důvodem nedostatečných investic v této oblasti, a proto jsou zapotřebí další pobídky pro vývoj inovativních antimikrobiálních látek a zajištění přístupu k nim.

Překonání tohoto selhání trhu je důvodem, proč navrhovaná farmaceutická reforma zahrnovala inovativní poukaz na exkluzivitu údajů s cílem vytvořit zvláštní pobídku k vývoji nových průlomových antimikrobik účinných proti antimikrobiální rezistenci. Zahrnoval rovněž opatření na podporu uvážlivého používání antimikrobik, sledování rezistence vůči nim a předcházení jejich nedostatku a na posílení hodnocení potenciálního dopadu léčivých přípravků na životní prostředí. Velmi proto vítám, že Parlament ve svém postoji v prvním čtení kladl zvláštní důraz na opatření v oblasti antimikrobiální rezistence, a pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, učiním vše pro to, abych Parlament a Radu při jednáních podpořil a zajistil úspěšný výsledek, zejména pokud jde o tento kritický problém.

Opatření stanovená v navrhované farmaceutické reformě by doplnil plánovaný návrh aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích, uvedený v politických směrech, a měl by významný dopad na dodávky antimikrobiálních látek. Mnoho antimikrobik je považováno za kriticky důležité léčivé přípravky, takže by v souvislosti s nimi byla opatření k řešení nedostatku kriticky důležitých léčivých přípravků prospěšná; patří sem mimo jiné odstranění slabých míst dodavatelského řetězce, která k tomuto nedostatku přispívají.

Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu spolupracovat s členskými státy a našimi partnery na provádění nedávno přijatého politického prohlášení OSN o antimikrobiální rezistenci. Toto prohlášení uznává, že je třeba podporovat přístup „jedno zdraví“, stanoví konkrétní cíle a vyzývá Čtyřstrannou alianci, aby v roce 2025 zřídila „nezávislý panel pro důkazy ke krokům proti antimikrobiální rezistenci“, který by členským státům OSN poskytl vodítko pro vnitrostátní opatření.

Rovněž bych se zasazoval o zvýšení počtu přispěvatelů do svěřenského fondu sdružujícího více partnerů, který je klíčovým zdrojem financování zaměřeného na antimikrobiální rezistenci. Tento fond hraje zásadní úlohu při podpoře provádění národních akčních plánů v zemích s nízkými a středními příjmy.

Závěrem lze říci, že pokud bude má kandidatura na komisaře potvrzena, zaváži se posílit naše úsilí o omezení antimikrobiální rezistence na všech úrovních a ve všech příslušných odvětvích v rámci přístupu „jedno zdraví“. Při naplňování tohoto cíle budu spolupracovat s vámi, poslanci Evropského parlamentu, Radou, zúčastněnými stranami a našimi mezinárodními partnery.

5. Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení povinně uváděných údajů o potravinách pro spotřebitele, zejména pokud jde o obsah živin (možnost volit zdravější potraviny, bez přílišného zjednodušení), aspekty udržitelnosti (uhlíková stopa) a označování týkající se dobrých životních podmínek zvířat, aby se zároveň nezvyšovala administrativní zátěž a zajistily se bezpečné a cenově dostupné potraviny? Zavážete se k tomu, že předložíte opatření, které bylo v roce 2020 oznámeno ve strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, týkající se zavedení celounijního systému označování potravin na přední straně obalu? Plánujete podobně předložit opožděný legislativní návrh týkající se udržitelných potravinových systémů, který byl rovněž oznámen v rámci strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“? Jaká je vaše vize ohledně této iniciativy? Pokud jde o používání pesticidů, jak navrhujete podpořit zemědělce při snižování míry používání chemických pesticidů a jejich rizik? Jak urychlíte dostupnost alternativ, jako jsou přípravky biologické ochrany nebo látky představující nízké riziko? A konečně jaké jsou Vaše konkrétní plány na posílení kontrol bezpečnosti potravin u dovážených výrobků?

Povinné informace o potravinách, včetně obsahu živin, a nutriční označování na přední straně obalu mohou spotřebitelům pomoci při výběru zdravějších potravin. Budu-li potvrzen ve funkci komisaře, budu spolupracovat s členskými státy a zúčastněnými stranami na komplexním přístupu k podpoře výběru zdravějších potravin, který se bude zabývat otázkami, jako jsou informace o potravinách, přeformulování potravin a marketing nezdravých potravin. To souvisí s průřezovým přístupem k celoživotní prevenci nemocí, na němž budu pracovat, přičemž se budu opírat o stávající opatření v oblasti podpory zdraví a prevence nemocí. Vzhledem k tomu, že na spotřebitele se mohou lépe zaměřovat vnitrostátní informační kampaně, budu podporovat vnitrostátní úsilí o zlepšení informovanosti o potravinách.

Je třeba pokračovat v práci věnované označování potravin, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost minimalizaci veškeré související zátěže a nalezení vyvážených a pragmatických řešení, která usnadní fungování vnitřního trhu. Pokud jde o označování týkající se dobrých životních podmínek zvířat, zaměřím se na shromažďování spolehlivých důkazů, zejména o dopadu dobrovolného systému označování dobrých životních podmínek zvířat na zemědělce, provozovatele potravinářských podniků, dále na chování spotřebitelů a vnitřní trh.

Nově zvolená předsedkyně von der Leyenová v politických směrech oznámila, že nová Komise představí během prvních 100 dnů Vizi pro zemědělství a potraviny. Ta se zaměří se na to, jak zajistit dlouhodobou konkurenceschopnost a udržitelnost zemědělského a potravinářského odvětví EU v mezích naší planety. Bude-li má nominace na komisaře potvrzena, budu úzce spolupracovat se svými kolegy ve sboru komisařů, abych pomohl rozvíjet uvedenou vizi způsobem, který zajistí odolný, konkurenceschopný a udržitelný potravinový systém EU, mezi jehož základní kameny patří bezpečnost potravin. Vize bude vycházet ze zprávy věnované strategickém dialogu o budoucnosti zemědělství v EU, v níž všechny zúčastněné strany uznaly, že přístup založený na systémech a udržitelnost jsou i nadále klíčové. Přechod k udržitelným potravinovým systémům vyžaduje různé politické nástroje, včetně investic, pobídek a regulace, což vše přispěje k podpůrnému politickému rámci, který zajistí jasnost pro všechny zúčastněné strany. Pokud budu potvrzen, budu úzce spolupracovat s komisařem pro zemědělství a potraviny na vývoji nového systému referenčního srovnávání pro zemědělské a potravinové systémy, jehož cílem bude harmonizace metodik, včetně z hlediska udržitelnosti v zemědělských podnicích.

Budu rovněž pokračovat v našem úsilí o snížení rizik plynoucích z používání pesticidů a na podporu nechemických alternativ, které jsou hlavními cíli směrnice o udržitelném používání pesticidů. V případě potvrzení mé nominace na funkci komisaře se budu zabývat způsoby, jak dále zlepšit provádění uvedené směrnice a budu se zabývat novými legislativními iniciativami, a to v dialogu s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami a na základě doporučení strategického dialogu, aby Evropská komise umožnila pevný legislativní rámec pro přípravky a přístupy biologické kontroly.

Technické inovace s využitím digitálních nástrojů a technik přesné aplikace mají rovněž významný potenciál ke snížení rizik spojených s používáním pesticidů cestou snižování množství pesticidů potřebných pro ochranu plodin. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu usilovat o začlenění těchto technologií do procesu hodnocení rizik tak, aby byly plně zohledněny před přijetím rozhodnutí o schválení pesticidů. Současně s podporou inovací a modernizace zařízení používaných k aplikaci pesticidů to zemědělcům umožní dosáhnout většího účinku s vynaložením menšího množství prostředků. Mám v úmyslu spolupracovat s komisařem pro zemědělství a potraviny, abychom zemědělce v tomto přechodu na digitální a přesné techniky podpořili.

Jsem odhodlán zvýšit dostupnost alternativ k chemickým pesticidům, jako jsou biopesticidy, tím, že budu podporovat jejich uvádění na trh. Komise během posledního funkčního období zjednodušila požadavky na údaje a metody posuzování pesticidů na bázi mikroorganismů a vypracovala zvláštní pokyny pro jiné biopesticidy, jako jsou rostlinné extrakty a feromony. Pokud bude má nominace na komisaře potvrzena, hodlám podniknout další kroky, aby žádosti o povolení těchto biopesticidů byly hodnoceny s vysokou prioritou a aby byl přístup na trh pro tyto pesticidy rychlejší, s cílem dát zemědělcům chránícím své plodiny širší soubor nástrojů. To by podpořilo inovace, uspokojilo vyvíjející se potřeby ochrany rostlin a řešilo vznikající fytosanitární problémy.

EU je jedním z největších světových dovozců potravin a má jeden z nejpřísnějších a nejnáročnějších systémů kontroly bezpečnosti potravin na světě. Pro naše občany má samozřejmě zásadní význam, aby byla tato pravidla řádně prováděna. Jednou z hlavních zásad tohoto systému je, že potraviny uváděné na trh EU musí být bezpečné bez ohledu na to, zda pocházejí z EU nebo ze zemí mimo ni. To znamená, že pokud země mimo EU nebo jejich podniky produkující potraviny živočišného původu chtějí vyvážet do EU, musí jejich produkty prokázat soulad s našimi pravidly, a přístup na trh EU je jim umožněn pouze tehdy, je-li třetí země a podniky uvedeny na seznamu pro příslušný produkt. Tomu napomáhají audity, které Komise provádí v zemích mimo EU za účelem ověření souladu s požadavky EU. V případě potřeby může Komise přijmout mimořádná opatření, aby zabránila dovozu nebezpečných potravin.

Lepší zacílení kontrol bezpečnosti potravin na dovoz vyžaduje trvalé úsilí: zahrnuje analýzu údajů z členských států a zvážení vědeckých důkazů týkajících se možných rizik, statistických údajů o obchodu a důkazů o kontrolních systémech vyvážejících zemí mimo EU, z nichž některé pocházejí z auditů Komise. Na tomto základě jsou kontroly trvale upřednostňovány na základě povahy rizik a potenciální expozice spotřebitelů a podniků v EU těmto rizikům.

Členské státy musí mít nezbytné nástroje k účinnému a koordinovanému provádění kontrol. Lepší možnosti analýzy a sledovatelnosti údajů s využitím umělé inteligence by mohly přispět k snazšímu a rychlejšímu odhalování anomálií a k lepšímu řešení jakýchkoli incidentů za pomoci stávajících informačních systémů řízených Komisí. Dalšími důležitými prvky jsou referenční laboratoře EU a referenční střediska financovaná Komisí, přezkum kontrolních zdrojů v členských státech prováděný auditory Komise a odborná příprava vnitrostátních úředníků provádějících právní předpisy EU týkající se potravinového řetězce. Budu-li ve funkci komisaře potvrzen, budu i nadále pracovat na zefektivnění těchto nástrojů a zlepšení záruk pro spotřebitele v EU, že všechny dovážené potraviny jsou bezpečné.

Otázky Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

6. Dobré životní podmínky zvířat považují občané stále častěji za velmi důležité. Jak byste jako kandidát na komisaře reagoval na rostoucí poptávku po vyšších normách v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a současně s tím řešil udržitelnost, ekonomické aspekty a postoje zemědělců? Jak hodláte modernizovat stávající právní předpisy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat? Které nové prvky byste chtěl podrobit posouzení a dále se na ně zaměřit? Jaké legislativní návrhy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat plánujete předložit? Jak kromě toho hodláte přezkoumat a řešit různé úrovně dodržování a prosazování stávajících právních předpisů v členských státech EU a zajistit, aby nové regulační návrhy a lepší prosazování zajistily rovné podmínky a neohrožovaly konkurenceschopnost zemědělců v EU?

Jak je uvedeno v mém pověřovacím dopise, bude-li má nominace na komisaře potvrzena, zmodernizuji pravidla týkající se norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat; vycházet při tom budu z našich stávajících právních předpisů. Budu tak činit v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a s přihlédnutím k udržitelnosti, etickým, vědeckým a ekonomickým hlediskům, jakož i k obavám týkajícím se konkurenceschopnosti evropských zemědělců a očekávání občanů. Pevně věřím, že je třeba zachovat konkurenceschopnost zemědělství EU. Tento cíl musí odrážet naše budoucí právní předpisy.

Přístup k dobrým životním podmínkám hospodářských zvířat musí být vyvážený, musí zohledňovat socioekonomická kritéria a konkurenceschopnost a musí být založen na spolehlivých důkazech. V návaznosti na evropskou občanskou iniciativu „Konec doby klecové“ bude postupné ukončování klecových chovů s vhodnými druhově specifickými přechodnými obdobími vyžadovat cílený legislativní přístup a doprovodná opatření, která podpoří zúčastněné strany při provádění tohoto přechodu udržitelným a ekonomicky životaschopným způsobem a zajistí konkurenceschopnost evropských zemědělců.

V zájmu zajištění rovných podmínek je důležité zajistit, aby byly normy EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat prováděny a prosazovány jednotným způsobem v celé Evropské unii a abychom zintenzivnili úsilí v globálním měřítku. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, budu za tímto účelem vycházet z probíhající práce, tedy auditů systémů úředních kontrol členských států a zemí mimo EU, práce referenčních středisek EU pro dobré životní podmínky zvířat, a z přípravy podrobných pravidel, například pro plavidla pro přepravu hospodářských zvířat. Budu i nadále úzce spolupracovat s členskými státy a všemi zúčastněnými stranami prostřednictvím různých nástrojů a fór. Pokud by byly zjištěny systémové a závažné problémy s prováděním, posílil bych dialog s příslušnými členskými státy s cílem dosáhnout rychlých výsledků, vždy s možností přijmout v případě potřeby opatření pro nesplnění povinnosti.

Na celosvětové úrovni bych nadále prosazoval vysoké mezinárodní standardy (zejména mezinárodní normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat Světové organizace pro zdraví zvířat) jak na mnohostranných fórech s kandidátskými zeměmi na přistoupení k EU, tak při dvoustranné spolupráci (například kapitola o dobrých životních podmínkách zvířat v obchodních dohodách). To je důležité pro zajištění toho, aby dovoz živých zvířat do EU byl v souladu s pravidly EU nebo s rovnocennými normami, čímž by se bojovalo proti snižování standardů v oblasti dobrých životních podmínek zvířat v celosvětovém měřítku, což bude v rozporu s očekáváními našich občanů. Dva nejnovější legislativní návrhy týkající se dobrých životních podmínek zvířat (týkající se přepravy zvířat a dobrých životních podmínek psů a koček) obsahují požadavky na rovnocenné normy pro dovoz živých zvířat ze zemí mimo EU do EU.

7. Jak byste jako kandidát na komisaře zajistil, aby byla v politice EU přiznána významnější úloha rostoucím rizikům spojeným s propuknutím nákaz zvířat a antimikrobiální rezistencí? Jaký druh opatření byste navrhl pro dosažení lepšího zdraví zvířat a vymýcení nákaz zvířat v celé EU, zejména pokud jde o prevenci nákaz, dozor nad nimi a biologickou bezpečnost? Jak kromě toho zamýšlíte řešit rostoucí hrozby, které představují přeshraniční nemoci, jakož i koordinaci mezi členskými státy EU? Jak hodláte zaručit, že budoucí Komise zajistí odpovídající finanční prostředky a zdroje na podporu výzkumu v oblasti vývoje cenově dostupných očkovacích látek pro boj proti chorobám, jako je africký mor prasat, a v oblasti prevence šíření nákaz, jako je katarální horečka ovcí?

Jsem plně odhodlán posílit naše úsilí v oblasti prevence, tlumení a eradikace nákaz zvířat a boje proti antimikrobiální rezistenci.

Hranice pro infekční choroby zvířat neplatí. Tyto choroby mají dopad na zemědělství a ohrožují potravinové zabezpečení v Unii. Některé z nich mohou se mohou přenést i na člověka. Prevence a tlumení nákaz zvířat je a bude i nadále prioritou, a to i z hlediska bezpečného fungování jednotného trhu. Pokud budu potvrzen ve funkci komisaře, zajistím za tímto účelem, aby byl v celé EU řádně zaveden náš spolehlivý systém prevence, tlumení a eradikace nákaz zvířat. Za podpory Evropského úřadu pro bezpečnost potravin vypracujeme a provedeme vědecky podložená opatření k prevenci a tlumení ohnisek nákaz zvířat. Ve spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin a Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí se zaměříme také na zoonózy, jako je influenza ptáků. Zvláštní pozornost bych věnoval nákazám přenášeným vektory, které představují rostoucí riziko v důsledku změny klimatu, zvýšeného pohybu zboží a osob přes hranice a užšího kontaktu mezi lidmi a volně žijícími a planě rostoucími druhy. V úzké spolupráci s členskými státy bych pokračoval v zavádění všech nástrojů, které máme k dispozici, k řešení ohnisek nákaz zvířat, a to včetně pohotovostních veterinárních týmů EU. Společně s komisařem pro zemědělství a výživu budu usilovat o to, aby společná zemědělská politika zahrnovala komplexní soubor nástrojů, které zemědělcům pomohou předcházet a zmírňovat hospodářský dopad nákaz zvířat a posilovat biologickou bezpečnost v zemědělských podnicích.

Budu-li potvrzen ve funkci komisaře, neomezím svou pozornost na nákazy zvířat. Antimikrobiální rezistence je hlavním problémem pro zdraví lidí, zvířat a rostlin, bezpečnost a zabezpečení potravin a životní prostředí. Pokud jde o snižování používání antimikrobik, ve veterinárním odvětví EU již dosáhla pokroku. Členské státy každoročně vykazují údaje o prodeji a používání veterinárních antimikrobiálních látek. Z toho vyplývá, že politika EU už přinesla výsledky – očekávané snížení prodeje antimikrobik pro zvířata podle strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“ je již z více jak poloviny dosaženo. Jakmile budou trendy v prodeji a používání v průběhu času patrné, budeme schopni posoudit potřebu dalších cílených opatření.

V souladu s politikou uvážlivého používání musí země mimo EU, které chtějí vyvážet zvířata a živočišné produkty do Unie, dodržovat pravidla EU a nepoužívat antimikrobika na podporu růstu nebo antimikrobika vyhrazená v EU k léčbě infekcí u lidí. Bude nezbytné pokračovat v monitorování antimikrobiální rezistence u hlavních druhů zvířat určených k produkci potravin chovaných v EU (drůbež, prasata a skot). Měli bychom rovněž zintenzivnit spolupráci s členskými státy na cílených programech dozoru (např. u živočichů pocházejících z akvakultury) a vybízet členské státy, aby zavedly integrovaný dozor nad antimikrobiální rezistencí a spotřebou antimikrobik a uplatnit při tom přístup „jedno zdraví“. Budu se rovněž zabývat pravidly pro dovoz volně žijících zvířat.

Na úrovni EU existují harmonizovaná opatření pro včasné zjištění nákaz zvířat prostřednictvím dobře rozvinutého systému hlášení a podávání zpráv o nákazách zvířat a zavedeného dozoru ve všech členských státech. Měli bychom i nadále zlepšovat oznamování a podávání zpráv prostřednictvím nových prvků informačního systému o nákazách zvířat. Je rovněž důležité minimalizovat zdvojování práce a zajistit konzistentní údaje napříč platformami prostřednictvím interoperability informačního systému EU se systémem oznamování Světové organizace pro zdraví zvířat. Síť veterinárních laboratoří Unie zajišťuje kvalitu a harmonizovanou diagnostiku pro včasné odhalení nákaz zvířat a účinný dozor nad nimi. Prostřednictvím úzké spolupráce s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin a jeho vědecké podpory bych se zaměřil na důsledná a vědecky podložená opatření. Dobře vyškolená pracovní síla má zásadní význam pro správné provádění opatření EU v členských státech, a proto je důležité pokračovat ve zvyšování kapacity na úrovni členských států prostřednictvím odborné přípravy úředníků v oblasti dozoru, tlumení nákaz, biologické bezpečnosti a dodržování veterinárních předpisů EU. Naše audity v oblasti zdraví zvířat by měly být i nadále podkladem pro provádění pravidel EU, neboť zjišťují překážky, problematická místa a osvědčené postupy; účinné audity mají zásadní význam pro zajištění tvorby politik založené na důkazech a informované rozhodování.

Šíření nákaz zvířat v celé EU můžeme zabránit pouze prostřednictvím úzké spolupráce a koordinace mezi členskými státy. Klíčovou úlohu v tomto procesu hrají Stálý výbor pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva a síť vedoucích veterinárních služeb. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, budu rovněž usilovat o úzkou

koordinaci s klíčovými mezinárodními normalizačními orgány, jako je Světová organizace pro zdraví zvířat. Posílil bych širší globální a regionální přístup k boji proti nákazám zvířat a spolupracoval bych se sousedními zeměmi prostřednictvím globálního rámce pro progresivní tlumení přeshraničních nákaz zvířat a našich regionálních projektů budování kapacit na západním Balkáně. Pokud jde o bezpečnost potravin, budu i nadále zajišťovat plné provádění právního rámce EU pro prevenci a řízení incidentů způsobených nemocemi přenášenými potravou, a to na základě zkušeností z minulých mimořádných událostí.

Klíčovým nástrojem pro prevenci a kontrolu ohnisek závažných nákaz zvířat je dostupnost bezpečných a účinných očkovacích látek. V posledních několika letech vyčlenila Komise více než 20 milionů eur na financování výzkumu očkovacích látek proti africkému moru prasat. Zajistil bych, aby Komise nadále dávala nezbytné očkovací látky k dispozici členským státům i zemím mimo EU prostřednictvím bank očkovacích látek zvířat Unie, které představují rozhodující nástroj pro řízení a reakci. Aby členské státy zajistily co nejúčinnější používání očkovacích látek k prevenci a tlumení nákaz, musí při rozhodování o očkování drůbeže dodržovat opatření zavedená na úrovni EU a postupovat v souladu s mezinárodními normami. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, podpořil bych členské státy provádějící očkování proti influenze ptáků, aby neztrácely přístup na trhy.

8. Hlavním faktorem při omezování používání chemických přípravků na ochranu rostlin je dostupnost účinných a ekonomicky životaschopných alternativ. Jak byste zlepšil povolování biologické ochrany a provádění integrované ochrany rostlin? Jak byste jako kandidát na komisaře povzbudil rozvoj biopesticidů, sledoval jejich účinnost a podporoval jejich používání? Domníváte se, že na organismy pro biologickou ochranu by se měly vztahovat zrychlené povolovací postupy? Domníváte se obecně, že je nutné urychlit povolovací postupy pro účinné látky používané při výrobě přípravků na ochranu rostlin? Jak hodláte čelit riziku, že Evropě dojdou účinné produkty pro boj proti chorobám rostlin, zejména s ohledem na to, že v některých regionech se v souvislosti se změnou klimatu objevují nové škodlivé organismy? Jak byste zajistil, aby Unie zůstala atraktivní pro investice v této oblasti? Jaký je váš názor na postup povolování přípravků na ochranu rostlin v zónách EU?

Zvýšení dostupnosti biologických a jiných pesticidů představujících nízké riziko má zásadní význam pro omezení používání chemických pesticidů. Jak ukazuje hodnocení REFIT (Program pro účelnost a účinnost právních předpisů) z roku 2020, jsou stávající právní předpisy EU o uvádění pesticidů na trh vhodné pro účely ochrany zdraví spotřebitelů v EU prostřednictvím přísných bezpečnostních norem To poskytuje konkrétní ujištění našim občanům, jejichž obavy se týkají především dopadu používání pesticidů na bezpečnost potravin, které konzumují.

Domnívám se, že unijní požadavky objektivně patří k nejpřísnějším na světě a schvalování účinných látek a povolení přípravků na ochranu rostlin je díky nim v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky. Mnoho účinných látek, které byly na trhu na počátku devadesátých let – kdy byly přijaty první právní předpisy EU o pesticidech – je dnes zakázáno, protože nesplňují naše náročné bezpečnostní požadavky na ochranu zdraví a životního prostředí. Zároveň vznikl stabilní tok nově vyvinutých účinných látek se zlepšenými vlastnostmi, které jsou uváděny na trh. To ukazuje, že EU zůstává atraktivním místem pro inovace a rozvoj v oblasti ochrany rostlin a poskytuje ujištění, že společnosti budou i nadále uvádět na trh EU nové produkty.

Přesněji řečeno, podle stávajících právních předpisů se dostupnost biologické ochrany a látek představujících nízké riziko za posledních deset let zvýšila o 125 %. Přibližně polovina žádostí o schválení nových účinných látek se týká biopesticidů. Nedávné kroky zjednodušily požadavky na údaje a metody hodnocení pesticidů založených na mikroorganismech a doplnily zvláštní pokyny pro jiné látky biologické kontroly, jako jsou rostlinné extrakty a feromony, aby žadatelé mohli snáze sestavovat svou dokumentaci a posuzovatelé rizika ji mohli přezkoumat.

Jsem si vědom toho, že zpoždění ve schvalovacích postupech brání přístupu inovativních biopesticidů na trh. To je částečně způsobeno skutečností, že v některých členských státech a v úřadu EFSA se stále budují odborné znalosti v oblasti posuzování rizik biopesticidů. Budu-li ve funkci komisaře potvrzen, jsem odhodlán pokračovat v úsilí o zvýšení odborných znalostí a zdrojů členských států a pobízet vnitrostátní orgány, aby upřednostňovaly posuzování rizik biopesticidů. Potenciální žadatelé mají před předložením dokumentace k žádosti nárok na poradenství. Vyzvu členské státy, aby věnovaly pozornost zvláštním potřebám malých a středních podniků při přípravě dokumentace k žádosti a zvýšily zapojení úřadu EFSA do schůzek s žadateli: může to mít pozitivní dopad na kvalitu dokumentace, usnadnit následné posouzení rizik členskými státy a omezit obtíže během vzájemného hodnocení rizik členských států, na které dohlíží úřad EFSA.

Zrychlený postup povolování přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko, jako jsou biopesticidy, je již stanoven ve stávajícím nařízení o přípravcích na ochranu rostlin, ale není dostatečně využíván. Podobně členské státy dostatečně nevyužívají vzájemného uznávání povolení přípravků a povolení v jednotlivých zónách, jak je stanoveno v uvedeném nařízení. Evropský parlament a Rada se při přijímání nařízení vědomě rozhodly ponechat

odpovědnost za povolování přípravků na ochranu rostlin na členských státech, zatímco na úrovni EU se provádí pouze schvalování účinných látek. S ohledem na zásadu subsidiarity tento přístup umožňuje členským státům zohlednit při povolování jednotlivých pesticidů rozmanité agroekologické situace na svém území. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu samozřejmě pokračovat v úsilí Komise o pomoc členským státům v oblasti povolování přípravků, vzájemného uznávání a spolupráce v zónách a zintenzivňovat je.

Významný potenciál pro zmírnění rizik spojených s používáním pesticidů má snížení množství potřebného pro ochranu plodin díky digitálním nástrojům a technikám přesné aplikace. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, budu usilovat o začlenění těchto technologií do procesu posuzování rizik, aby byly plně zohledněny před přijetím rozhodnutí o schválení pesticidů. Současně s podporou inovací a s modernizací zařízení používaných k aplikaci pesticidů to zemědělcům umožní dosáhnout většího účinku s vynaložením menšího množství prostředků. Mám v úmyslu spolupracovat s komisařem pro zemědělství a potraviny, abychom podpořili snahy na pomoc zemědělcům v tomto přechodu na digitální a přesné techniky. Jsem si velmi dobře vědom toho, že pesticidy jsou pro zemědělce zásadní součástí souboru nástrojů na ochranu plodin, a bude-li to vhodné, hodlám zajistit, aby byla v rámci rozhodovacího procesu o obnovení velmi pečlivě zvážena dostupnost alternativ.

Kromě toho je důležité posílit postupy ochrany plodin, které snižují potřebu chemických pesticidů, jako je integrovaná ochrana rostlin. Vhodným tématem na jeden z plánovaných dialogů o provádění v rámci tohoto portfolia by bylo setkání členských států a dalších zúčastněných stran s cílem prozkoumat, jak zlepšit provádění směrnice o udržitelném používání pesticidů. Od příštího roku budou kromě dialogů se zúčastněnými stranami prováděny kontroly členských států s cílem ověřit, jak je směrnice prováděna v praxi. Mým záměrem je před rozhodnutím o nejlepším dalším postupu přezkoumat výsledky plánovaných kontrol a vést dialog se zúčastněnými stranami.

Otázky Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku

9. Jaká konkrétní opatření plánujete pro další diverzifikaci dodavatelských řetězců a posílení konkurenceschopnosti zdravotnictví? Jak hodláte řešit závažný nedostatek léčivých přípravků a zdravotnických prostředků v souvislosti s aktem o kriticky důležitých léčivých přípravcích? Jaká další opatření navrhnete k zajištění dostupnosti a konkurenceschopnosti zdravotnických prostředků? Jaká opatření by podle vás měla být zahrnuta do nového evropského aktu o biotechnologiích a do akčního plánu pro kybernetickou bezpečnost nemocnic a poskytovatelů zdravotní péče? Jak hodláte dokončit evropský prostor pro zdravotní data?

Silný a konkurenceschopný zdravotnický průmysl má zásadní význam pro naše systémy zdravotní péče a z hlediska řešení potřeb pacientů. Farmaceutické odvětví EU se opírá o silnou výrobní základnu, která přímo zaměstnává 937 000 pracovníků a rozvíjí vědecké a výzkumné odborné znalosti. Pokud budu potvrzen ve funkci komisaře, budu usilovat o posílení konkurenceschopnosti farmaceutického odvětví EU, zejména formou spolupráce se spolunormotvůrci na dokončení ambiciózní farmaceutické reformy, která zahrnuje zkrácené a zjednodušené postupy registrace, regulační podporu pro společnosti vyvíjející nové léčivé přípravky, zejména malé a střední podniky a začínající podniky, a podporu nových přístupů, jako jsou regulační pískoviště.

Nedostatek kriticky důležitých léčivých přípravků je vážným problémem, který Evropský parlament uznává od roku 2020. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, budu pokračovat v přístupu stanoveném ve sdělení Komise z roku 2023 nazvaném „Řešení nedostatku léčivých přípravků v EU“. Mou hlavní prioritou v tomto ohledu bude podpora spolunormotvůrců při přijímání reformy farmaceutických právních předpisů. Reforma navrhuje plány prevence nedostatku ze strany podniků, včasnější varování před nedostatkem a stažením a silnější koordinaci na úrovni EU, jakož i stanovení toho, jak určit léčivé přípravky, které mají být v EU považovány za kriticky důležité. Zaktualizuji unijní seznam kriticky důležitých léčivých přípravků a budu zkoumat, jak lze tuto otázku řešit při zadávání veřejných zakázek.

Jak je podrobně uvedeno v otázce č. 3, bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, doplním opatření uvedená ve farmaceutické reformě tím, že pokročím v přípravách aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích s cílem poskytnout koordinovaný a bezpečný přístup k řešení závažného nedostatku kriticky důležitých léčivých přípravků s přihlédnutím k doporučením Aliance pro kriticky důležité léčivé přípravky.

Odvětví zdravotnických prostředků je jedním z nejrozmanitějších a nejinovativnějších odvětví EU: je zde více než 37 000 společností zabývajících se zdravotnickými technologiemi, z nichž 95 % jsou malé a střední podniky, zaměstnávajících více než 695 000 osob. Přechod na nový regulační rámec EU přijatý v roce 2017 se ukázal jako náročnější, než se očekávalo. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, bude mou prioritou dokončit probíhající cílené hodnocení stávajících nařízení a vytvořit důkazy o potřebě případných legislativních změn, a to s

přihlédnutím k loňskému usnesení Evropského parlamentu. Mým cílem bude podpořit inovace a zaručit dostupnost prostředků k zajištění vysoce kvalitní péče o pacienty, včetně prostředků pro vzácná onemocnění zaměřených na malé skupiny pacientů. Zaměřím se na zlepšení předvídatelnosti a na potřebu snížit náklady a administrativní zátěž, zejména pro malé a střední podniky.

Jak jsem rovněž vysvětlil ve své odpovědi k otázce č. 3, bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, jednou z mých hlavních priorit bude předložit ambiciózní akt o biotechnologiích spojený s širší strategií pro evropské vědy o živé přírodě, aby se biotechnologické odvětví EU opět stalo světovým lídrem, a to i na základě doporučení profesora Draghiho. Budoucí akt o biotechnologiích by podpořil výzkum a inovace tím, že by stimuloval investice do strategických oblastí, jako je klinický vývoj a nové výrobní technologie, včetně biologických léčivých přípravků. Mohla by se zaměřit na to, jak obecně pomoci bioinovativním společnostem, ale také na další zjednodušení regulačních postupů v konkrétních odvětvích, včetně samozřejmě zdraví. Další oblastí, kterou je třeba prozkoumat, by byl přístup k umělé inteligenci a datům velkého objemu, jakož i rozvoj dovedností. Zvláštní pozornost bychom měli věnovat malým a středním podnikům, začínajícím podnikům a odštěpeným společnostem, které jsou klíčovými hnacími silami inovací v biotechnologiích, ale mají často problémy s vlastním rozvojem a uváděním výsledků výzkumu na trh v Evropě.

Budu spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii na evropském akčním plánu pro kybernetickou bezpečnost nemocnic a poskytovatelů zdravotní péče, a to přednostně během prvních 100 dnů mandátu, aby bylo ochráněno naše odvětví zdravotní péče, kde může být kybernetický útok otázkou života nebo smrti. Systémy zdravotní péče jsou stále více terčem kybernetické kriminality a ransomwarových gangů. Každý dvanáctý kybernetický útok se zaměřuje na nemocnice a poskytovatele zdravotní péče, přičemž 54 % incidentů se týkalo ransomwaru a 30 % údajů o pacientech. Dopad útoků na systémy zdravotní péče je mimořádně závažný – takové útoky mohou narušit schopnost nemocnic poskytovat péči a ohrozit citlivé osobní údaje o zdravotním stavu. Akční plán bude vycházet ze stávajícího rámce kybernetické bezpečnosti s cílem podpořit kybernetickou odolnost nemocnic a zdravotnických zařízení. Orgány na všech úrovních a průmysl budou muset spolupracovat na zlepšení odhalování hrozeb, připravenosti, odrazování a reakce na krize.

Úsilí Parlamentu o úspěšné uzavření jednání o nařízení o evropském prostoru pro zdravotní data (EHDS) na začátku tohoto roku poskytuje vynikající odrazový můstek pro budoucí práci. EHDS je zásadní součástí evropské zdravotní unie, která usnadní využívání pokročilých technologií, včetně umělé inteligence, ve prospěch pacientů, zdravotnických pracovníků, univerzit a průmyslu a zároveň zajistí nejvyšší ochranu soukromí pacientů. Nyní nastal čas, aby byl plně proveden v praxi. Budu-li ve funkci komisaře potvrzen, zaměřím se na provádění opatření v rámci působnosti Komise na základě harmonogramu uvedeného v nařízení, včetně nezbytných norem a pokynů, a na zajištění rozvoje bezpečných a robustních digitálních infrastruktur EU s cílem usnadnit přeshraniční přístup ke zdravotním datům a bezpečné využívání zdravotních dat pro výzkum a tvorbu politik. Zvláštní pozornost bych věnoval tomu, aby se tato klíčová iniciativa posunula k realizaci.

Otázky podvýboru pro veřejné zdraví

10. Jakou činnost plánujete v oblasti preventivní zdravotní péče, která je jednou z klíčových oblastí? Jak chcete zajistit komplexní přístup k podpoře zdraví a prevenci nemocí v průběhu celého života? V předchozím funkčním období bylo v tomto ohledu přislíbeno mnoho návrhů v rámci plánu boje proti rakovině, ale předchozí Komisi se tyto sliby nepodařilo naplnit. Jste odhodlán tato nesplněná opatření a cíle v rámci uvedeného plánu uskutečnit, mimo jiné včetně přezkumu příslušných právních předpisů týkajících se tabáku (včetně regulace nových výrobků, jako jsou elektronické cigarety), návrhů na označování a zdravotních varování na alkoholických nápojích? Pokud jde o další nepřenosné nemoci, můžete uvést hlavní prvky, které předložíte v souvislosti se společným přístupem v těchto oblastech? Budete se i nadále věnovat podpoře imunizace a očkování jako klíčovým prvkům tohoto úsilí? Můžete kromě opatření uvedených ve Vašem pověřovacím dopise rozvést další kroky, které podniknete, pokud jde o prevenci v oblasti duševního zdraví a provádění strategie v oblasti duševního zdraví? Jste odhodlán provést revizi nařízení o zdravotnických prostředcích? Jak plánujete zajistit dostupnost a bezpečnost zdravotnických prostředků (včetně cenové dostupnosti) a předcházet jejich nedostatku?

Nepřenosné nemoci v současné době představují téměř 80 % zátěže způsobené nemocemi v EU a jsou hlavní příčinou úmrtnosti v EU. Předpokládá se, že tato hluboce znepokojivá čísla se zvýší v důsledku demografických vzorců v EU, podle nichž populace rychle stárne. Tato onemocnění snižují kvalitu života lidí, ovlivňují střední délku života, prohlubují sociální a hospodářské nerovnosti a mají velký dopad na systémy zdravotní péče a ekonomiky členských států, neboť představují největší podíl nákladů na zdravotní péči v zemích OECD.

Evropský parlament věnoval této otázce zvláštní pozornost. Plně souhlasím s tím, že prevence je nejúčinnějším způsobem, jak omezit výskyt nepřenosných nemocí a zajistit dlouhodobou udržitelnost našich systémů zdravotní péče. Mnohé zdravotní determinanty (například fyzická aktivita nebo výživa) a rizikové faktory (např. užívání tabáku nebo škodlivá konzumace alkoholu) se projeví v podobě různých nepřenosných nemocí. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, budu proto řešit specifické problémy těchto nemocí průřezovým přístupem k celoživotní prevenci, přičemž budu vycházet ze stávajících opatření v oblasti podpory zdraví a prevence nemocí. Tento průřezový přístup bude nejúčinnějším způsobem, jak podpořit účinná a udržitelná opatření v oblasti veřejného zdraví.

Hlavním prvkem tohoto průřezového přístupu by mělo být řešení kardiovaskulárních onemocnění. Kardiovaskulární onemocnění jsou nejčastější příčinou úmrtí a hlavním faktorem špatného zdravotního stavu a zdravotního postižení v EU: kardiovaskulární onemocnění a rakovina společně způsobují více než polovinu předčasných úmrtí v Evropě. Pokud budu potvrzen ve funkci komisaře, budu se snažit navázat na stávající spolupráci s členskými státy, jako jsou společné akce týkající se kardiovaskulárních onemocnění a diabetu, a dále se budu zabývat souvislostmi se zdravotními determinanty, rizikovými faktory a chronickými onemocněními, jako je obezita. Zvláštní pozornost by mohla být věnována zlepšení prevence a včasnému odhalování kardiovaskulárních onemocnění. Za tímto účelem by plné využití digitálních řešení v oblasti zdraví, včetně umělé inteligence, umožnilo pacientům v EU využívat nejnovější technologie, pokud jde o přesnou diagnostiku a léčbu.

Budu-li potvrzen ve funkci komisaře, budu v tomto rámci pokračovat v provádění Evropského plánu boje proti rakovině. Boj proti rakovině je i nadále jednou z největších výzev naší doby, jak znovu zdůraznil Evropský parlament ve svém usnesení z roku 2022. K dnešnímu dni bylo nebo probíhá více než 90 % opatření v rámci plánu boje proti rakovině. Je však třeba pokračovat ve spolupráci s vámi, členskými státy a zúčastněnými stranami na provádění plánu a jeho velmi ambiciózních opatření. Lze očekávat, že příští rok bude dokončeno páté vydání Evropského kodexu proti rakovině, který lidem umožní snížit jejich individuální riziko rakoviny. Dalším krokem bude síť komplexních onkologických center EU, která do roku 2028 propojí 100 multidisciplinárních struktur, které řídí všechny aspekty onkologické péče, výzkumu a specializované lékařské odborné přípravy. Kromě toho se předpokládá, že v letech 2026 až 2028 budou vydány pokyny a systémy zajištění kvality péče o rakovinu plic, prostaty a žaludku s cílem podpořit členské státy při zavádění nových screeningových metod, které umožní včasnější odhalení, které může zachránit životy.

Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, bude součástí mé práce na prosazování komplexního přístupu k podpoře zdraví a prevenci nemocí revize právních předpisů v oblasti kontroly tabáku, a to na základě probíhajícího hodnocení a toho, co doporučil Evropský parlament v roce 2022. Jedním z bodů, na které se probíhající hodnocení zaměřuje, je používání nově vznikajících tabákových a souvisejících výrobků, jako jsou elektronické cigarety, a závislost na nikotinu. To má zásadní význam pro lepší ochranu dětí, mladých lidí a občanů obecně před negativními dopady těchto výrobků. Mám rovněž v úmyslu podpořit provádění navrhovaného doporučení o prostředí bez kouře a aerosolů, jakmile bude přijato Radou. Obecněji se domnívám, že se musíme zamyslet nad tím, jak změnit argumentaci týkající se rizikových faktorů, včetně alkoholu, a ekonomických faktorů ovlivňujících zdraví. Společenské postoje mohou být klíčovou hnací silou změn.

Očkování je jedním z nejúčinnějších a nákladově nejefektivnějších preventivních opatření. Bude-li má nominace na funkci komisaře potvrzena, přijmu v rámci pravomocí Unie patření k boji proti dezinformacím a váhavému postoji k očkování, budu sledovat proočkovanost v členských státech, podporovat očkovací kampaně a pomáhat členským státům při tlumení možných ohnisek nákazy. Budu se zabývat způsoby, jak pomoci členským státům řešit strukturální překážky očkování, od snižování nákladů a zlepšení přístupu k očkovacím látkám až po řešení administrativních překážek a podporu využívání elektronických registrů. Například nedávno přijaté doporučení Rady o nádorových onemocněních, jimž lze předcházet očkováním, pomůže členským státům zvýšit využívání očkovacích látek proti lidským papilomavirům u dívek a chlapců a proti viru hepatitidy B u postižených skupin obyvatelstva. Provádění doporučení by přineslo skutečnou změnu.

Pokud budu potvrzen ve funkci komisaře, budu rovněž pokračovat v práci na duševním zdraví, což je oblast, která je pro naše občany velmi důležitá. Již před pandemií COVID-19 postihly problémy v oblasti duševního zdraví přibližně každého šestého člověka v EU, což přineslo náklady ve výši 600 miliard eur, tj. více než 4 % našeho HDP. Evropský parlament uznal, že lepší duševní zdraví je sociální i hospodářskou nutností, a já mám v úmyslu pokročit v opatřeních stanovených ve sdělení z roku 2023 o komplexním přístupu k duševnímu zdraví. Provádění 20 stanovených stěžejních iniciativ buď probíhá, nebo již bylo dokončeno, ale musíme pokračovat ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami. Komplexní přístup k duševnímu zdraví se již výrazně zaměřuje na děti a mladé lidi, kteří jsou stále častěji postiženi duševními poruchami: v roce 2021 měl duševní poruchu každý pátý dospívající. Ačkoli digitální transformace přináší samozřejmě obrovské výhody, nemůžeme být slepí k jejím

negativním stránkám: potřebujeme bezpečnější a zdravější digitální prostor pro děti, který bude řešit rizika nadměrné přítomnosti na internetu a používání sociálních médií, přístupu k nezákonnému nebo nevhodnému obsahu a kybernetické šikany. V politických směrech byl na tuto oblast kladen zvláštní důraz. Budu spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii, komisařkou pro rovnost a komisařem pro mezigenerační spravedlnost, mládež, kulturu a sport a povedu celounijní šetření o širším dopadu sociálních médií na dobré životní podmínky lidí se zvláštním zaměřením na děti a mladé lidi. Potřebujeme přesvědčivý faktický základ, na němž lze založit diskusi: byla rovněž zahájena práce na souboru preventivních nástrojů pro děti, který pomůže zmapovat a řešit dopad času stráveného u obrazovky a sociálních médií.

Jak je podrobně uvedeno v odpovědích na otázky č. 9 a č. 3, budu-li potvrzen, upřednostním probíhající hodnocení regulačního rámce pro zdravotnické prostředky a zvážím možné legislativní změny s cílem zajistit, aby rámec podporoval inovace a dostupnost prostředků k zajištění vysoce kvalitní péče o pacienty, a to i pro děti. V této souvislosti bych se rád zabýval potřebou snížit náklady a administrativní zátěž, zejména pro malé a střední podniky.